

Jungfru Marie bebådelsedag

Mytomspunnen Maria i musik och mosaik

Vem var Maria, annan än den som födde Jesus och stod vid korset där han dog? Och varför vet vi så lite om henne?

På söndag öppnas konstnären **Minna Flomans** utställning och **Novena**-kören ger en konsert om jungfru Maria i Esbo.

Klarblått. Turkost. Mullrande mörkblått. Det lilla blåskimrande, hårda havet på arbetsbordet i Rödbergen i Helsingfors bryts av askar med dyrbart, glasinfallt bladguld.

– Mosaikkonsten är en gammal kyrkotradition. Guld ansågs med sin lyster och glans symbolisera himlen, säger Minna Floman, en av landets få mosaikkonstnärer.

En tung, ikonografisk tavla beskriver mötet mellan jungfru Maria och ängeln Gabriel. Andra tavlor tecknar stjärnor, rosor, violer och liljekonvaljer. Det sägs att violen fick sin doft när Gabriel passerade Marias hus efter att han delgett henne glädjebudet.

Morgonstjärna. Lysande stjärna. Maria har kallats många saker. Men få vet mer om hennes liv än att hon födde en son som hette Jesus, och att hon stod vid korset där han dog.

– Maria var den viktigaste kvinna i Bibeln och en styrkegivande förebild för många kvinnor och männskor. Men om det har funnits en Maria så har hon också levt ett kvinnoliv, behövt stöd och upplevt systemskap. Hon hade också ett helt eget liv, säger Floman.

Mariapärlor i radbandet

Inom den ortodoxa läran återfinns Maria i ikonerna. Det katolska radbandet innehåller Mariapärlor. I den lutherska traditionen ses Maria främst som Jesu mor och inte som ett helgon.

– Inom islam respekterar man också Maria som mor till profeten Jesus. Maria som mor förenar olika kyrkor, säger **Nina Kronlund**, dirigent för kammarkören Novena som samarbetat med Floman i ett år inför Marie bebådelsedag.

– För mig är Maria den mänskliga sidan av kristendomen. Jesus var både människa och Gud, vilket kan vara svårt att förstå. Maria var människa, punkt. Och mamma, vilket de flesta av oss har en erfarenhet av, säger Kronlund.

Kronlund har studerat bland annat gregoriansk musik i Finland, Frankrike och Estland. Sedan 2003 är hon kantor i Esbo svenska församling och 2004 grundade hon kammarkören Novena.

Stannar inte vid döden

I mitten av deras nya skiva behandlas Jesu död som starkt kom att präglade Marias liv. Men skivan slutar inte där och den börjar inte heller vid Jesu bebådelse, utan i Marias barndom.

MARIA FÖRENAR. – Maria var den viktigaste kvinna i Bibeln och en styrkegivande förebild för många kvinnor och männskor. Hon hade också ett helt eget liv, säger mosaikkonstnären Minna Floman och Nina Kronlund. KARL VILHELMSSON

– I de apokryfiska skrifterna, ett av evangelierna som inte togs med i den officiella Bibeln, får vi veta att Maria var ett mycket efterlängtat barn, att hennes mamma och pappa hette Anna och Joakim och att hon redan som barn sattes att tjäna Gud i något vi i dag kanske skulle kalla ett kloster, säger Kronlund.

– Maria var redan då utvald. Och hon fortsatte också leva sitt liv efter att Jesus hade dött. Tron är personlig men vad vi känner till beror också på kyrkopolitik. Människor har gjort val om vilka traditioner som ska föras vidare.

Mer sinnligt, färre ord

Under intervjun använder vi många ord. Samtidigt framhåller Minna och Nina flera gånger att de inte vill teologisera eller påstå någonting.

– Vem som helst kan stiga in i en kyrkobyggnad, lyssna på vacker musik och tycka att upplevelsen ger dem något. Det är när vi sätter ord på religion och tro som vi fastnar i detaljer, säger Minna Floman.

Enligt Nina Kronlund har intellektualiseringen vunnit mark över det sinnliga. Mariaprojektet är ett försök att erbjuda en upplevelse för ögon och öron.

– Mosaik och musik byggs på samma sätt: man följer vissa regler, bestämmer färger, nyanser och kontraster. Noterna är för musiken som

Maria bebådelse firas på söndag

• **På söndag öppnas** mosaikutställningen Mariamosaik på galleri Dix i Helsingfors. Utställningen pågår till den 17 april.

• **Kammarkören Novena** ger en konsert med Mariatemat samma dag klockan 19.00 i Esbo domkyrka. Den 5 maj ger de samma konsert i Borgå domkyrka.

• **Inför konserten** ger kören ut en skiva med bland annat Anton Bruckners Ave Maria, Edvard Griegs Ave Maris Stella och ny finländsk Mariamusik av Petrus församlings kantor Peter Hillis Ave Maria.

• **Efter utställningen** doneras en del av mosaikverken till Folkhälsans seniorhus i Hagalund och Olars kyrka. I serviceboendet Stjärnhimmel, som byggs för funktionshindrade ungdomar i Esbo, ska Floman bygga en mosaikpanel tillsammans med invånarna.

tesserac används i mosaiken. – Om man vill kan utställningen ge mera kunskap om vem Maria var. Annars kan man låta det stanna på ett sinnligt plan. Och en mamma är ju alltid en mamma.

Jeanette Östman

029 080 1391, jeanette.ostman@hbl.fi